

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

COMISIA PENTRU AFACERI EUROPENE

APROBAT

Nr. 40 / 132

la sedința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

București, 04 august 2008

nr. 58/388/2008

din data de 16-09-2008

Nr. 728

INFORMARE

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 728 din 12.09.2008

Privind participarea delegației Comisiei pentru Afaceri Europene a Parlamentului României la Reuniunea mixtă a comisiei pentru dezvoltare din Parlamentul European și a comisiilor parlamentare responsabile cu dezvoltarea din parlamentele naționale ale statelor membre UE

Bruxelles, 26 iunie 2008

În ziua de 26 iunie 2008 a avut loc la Bruxelles, la sediul Parlamentului European, o reuniune mixtă a comisiei pentru dezvoltare din Parlamentul European și a comisiilor parlamentare responsabile cu dezvoltarea din parlamentele naționale ale statelor membre UE.

Dezbaterea a avut ca temă „*Uniunea Europeană și cooperarea pentru dezvoltare*” și a reprezentat o continuare a dialogului stabilit în cadrul primei reuniuni comune de acest nivel organizată în 2006. Scopul reuniunii a fost de a permite, printr-un dialog intensificat, consolidarea rolului activ al parlamentelor naționale în raport cu problemele de dezvoltare.

Delegația Comisiei pentru Afaceri Europene a Parlamentului României a fost formată din: domnii deputați **Vasile PUȘCAȘ** și **Radu-Cătălin DRAGUȘ**, domnul senator **Nicolae-Marian IORGA**, doamna Mihaela MURARU-MÂNDREA, consilier parlamentar din partea secretariatului tehnic al CAE și domnul Marian POPA, consilier parlamentar DAE Senat.

1. Reuniunea a fost deschisă prin discursurile domnului **Josep BORRELL FONTELLES**, Președintele Comisiei pentru dezvoltare a Parlamentului European și a domnului Milenko Zihari, membru al Comisiei pentru Afaceri externe a Adunării Naționale a Republicii Slovenia. Dl.

BORRELL a subliniat că îndeplinirea Obiectivelor Mileniului și a angajamentelor asumate în acest sens de către statele membre apare ca fiind foarte dificilă. În context, cei doi președinți au subliniat că întărirea cooperării pentru dezvoltare reprezintă un element cheie de combatere a sărăciei și pentru promovarea păcii la nivel mondial.

2. La primul punct de pe ordinea de zi a fost inclusă tema „**Politica de dezvoltare a Uniunii Europene**”.

În discursul său, comisarul european Louis Michel a subliniat că Europa este un actor extrem de activ în acordarea ajutorului internațional. Începând cu 2004, obiectivul Comisiei Europene a fost de a da o nouă dimensiune politicii de dezvoltare, pentru a-i conferi mai multă strategie, mai multă modernitate și mai mult spirit european. În acest sens, politica și diplomația servesc păcii, creșterii, dezvoltării în ansamblu. Imaginea politicii de dezvoltare a fost mult schimbată ca urmare a întăririi dialogului politic și a deschiderii dialogului și cooperării cu puterile emergente, ca de exemplu China. De asemenea, Africa și-a găsit loc pe agenda de înalt nivel europeană.

În prezent, principalele provocări legate de politica de dezvoltare sunt reprezentate de realizarea unei responsabilități partajate între parteneri egali și modificarea naturii relației între donatori și beneficiari. Referitor la ajutor, acesta trebuie orientat, în opinia comisarului european, în vederea susținerii strategiilor de dezvoltare și nu pentru impunerea unei anumite viziuni politice, ajutorul urmând să acționeze în sensul sprijinirii dezvoltării și nu a impunerii unor anumite politici. Aceasta nouă abordare necesită și o modernizare a instrumentelor aferente politicii de dezvoltare, în special prin utilizarea ajutorului bugetar ca vector principal de susținere a politicii de dezvoltare a unui anumit stat.

Politica de dezvoltare este destinată să susțină toate aspectele unei economii și a unei societăți, să răspundă provocărilor mondializării și să stimuleze comerțul, într-un cadru de creștere economică, capabil să contribuie la transformarea pozitivă a țărilor din sud. Totuși, în condițiile mondializării accelerate, Uniunea Europeană trebuie să se implice mai mult, astfel încât dezvoltarea să devină un domeniu puternic de integrare europeană.

În prezent, UE este cel mai mare donator de fonduri, asigurând 56% din ajutorul pentru dezvoltare. Totuși, în ritmul actual, se prevede ca OMD nu vor fi realizate până în 2015, cel puțin în Africa subsahariană. În 2007, ajutorul public european pentru dezvoltare s-a diminuat la 0,385 din PIB, în timp ce în 2006 atingea valoarea de 0,41%. Cu toate acestea, statele membre s-au angajat în 2005 să aloce 0,56% din PIB și 0,7% din PIB în 2010 și 2015. Această mărire a volumului ajutorului este una din condițiile

pentru atingerea Obiectivelor Mileniului pentru Dezvoltare. Comisia și-a fixat un obiectiv ambițios: trecerea de la procentajul de ajutor bugetar general sau sectorial de la 25% (conform celui de-al 9-lea FED) la 45% (conform celui de-al 10-lea FED). Mai mult, Comisia va propune un instrument inovator - contractul OMD (Obiectivele Mileniului pentru Dezvoltare), care urmărește ca un anumit număr de state pilot să extindă aspectele de predictibilitate la un orizont de aproximativ 6 ani.

În context, au fost abordate criza alimentară și implicațiile extinderii UE asupra politicii de dezvoltare. Această criză riscă să destabilizeze politic, economic și social numeroase state și să reducă sau chiar să anuleze eforturile întreprinse până în prezent. Comisia Europeană a mobilizat toate instrumentele financiare pentru susținerea ajutorului de urgență fără a reduce operațiile pe termen lung. Aceste resurse vor fi afectate în conformitate cu 3 axe prioritare: întărire a ajutorului umanitar, sprijin bugetar și sprijin pentru relansarea agriculturii.

Soluția pentru utilizarea **marjelor bugetare ale PAC** a rezultat în urma intervenției comisarului european Louis Michel. Astfel, sumele care nu au fost cheltuite în 2008 sub titlul de subvenții pentru export din cauza creșterii prețurilor produselor alimentare vor fi utilizate sub forma de ajutor pentru dezvoltare.

În cadrul dezbaterilor care au urmat, majoritatea deputaților europeni și parlamentarilor naționali au apreciat că statele membre nu trebuie să reducă volumul pe care îl consacră ajutorului public pentru dezvoltare, în condițiile în care este necesară o ameliorare semnificativă a eficacității ajutorului UE. În acest sens, statele membre sunt chemate să-și respecte angajamentele pe care le-au luat în materie de ajutor.

O serie de parlamentari (Paolo Corsini, Ed Lock) au subliniat că acordarea unui ajutor mai eficace nu poate fi realizată decât printr-o coordonare intensificată între diferiții actori implicați. S-a exprimat opinia (Alan Hutchinson) că provocările pentru o mai bună coordonare rămân semnificative și, întrucât nu sunt de natură sectorială sau geografică, decizia privind repartitia fondurilor între statele membre întâmpină serioase rezistențe și dificultăți.

Ajutorul bugetar constă în transferarea directă a resurselor financiare către trezoreria publică a unei țări partenere în dezvoltare. Față de ambiția Comisiei de a determina o creștere a ajutorului pentru dezvoltare, mai mulți parlamentari au exprimat preocupări referitoare la existența unor indicatori suficient de transparenți, în vederea controlului utilizării fondurilor alocate în cadrul ajutorului bugetar. La rândul său, referindu-se la standardele de guvernanță care trebuie îndeplinite de guvernele țărilor

beneficiare, comisarul european Louis Michel a menționat că ajutorul bugetar nu reprezintă un "cec în alb".

O serie de parlamentari au considerat că abordarea prin proiecte este mai lungă și mai puțin reactivă decât ajutorul bugetar, permițând statelor în reconstrucție să dispună rapid de fonduri pentru remunerarea funcționarilor (profesori, polițiști, judecători) și să asigure derularea coerentă a funcțiilor regaliene.

În intervenția sa, domnul deputat **Vasile PUȘCAȘ** a exprimat opinia că Declarația de la Paris reia o serie de paradigme ale războiului rece. Ca urmare, este necesar ca UE să propună o noua viziune, menită să aducă un aport important la această politică și care, în egală măsură, să determine implementarea unor investiții sigure în scopul dezvoltării unei interdependențe complexe. Cu privire la parlamentele naționale, acestea trebuie să participe în mod real la susținerea publică a politicilor de dezvoltare. Acest obiectiv reclamă întărirea parteneriatelor specifice.

Precizând că cetățenii europeni sunt extrem de sensibili la probleme precum dezvoltarea durabilă echilibrată, Directorul organizației europene CONCORD, dl. Olivier Consolo, a afirmat necesitatea conjugării eforturilor tuturor statelor membre. În acest sens, CONCORD solicită ca fiecare stat membru să se angajeze în acest an asupra unui calendar precis, plurianual și concret al Ajutorului pentru dezvoltare. Considerând că UE are mijloacele și resursele suficiente pentru a respecta angajamentele în materie de solidaritate internațională, Directorul CONCORD a făcut apel la voința politică, în ciuda conjuncturilor economice și bugetare cu care se confruntă o serie de state membre.

Referitor la angajarea cetățenilor și parlamentarilor pentru dezvoltarea internațională, dl. Consolo a menționat importanța deschiderii la toate nivelele a unor mari dezbateri politice și democratice, responsabilitatea acestei misiuni urmând a fi împărțită între partidele politice, parlamentari, instituții naționale și europene și societatea civilă. Organizația pe care o conduce solicită ca 3% din APD european (conform obiectivului fixat de Națiunile Unite) să fie afectat problemelor de educație pentru dezvoltare, sensibilizării publicului și mass mediei. De asemenea, este cu atât mai important faptul că noile state membre au identificat problema ajutorului public ca fiind o condiție indispensabilă pentru un angajament crescut din partea lor. În egală măsură și Parlamentul European ar putea să decidă, conform prerogativelor sale bugetare, creșterea bugetelor europene afectate Educației pentru Dezvoltare și sensibilizării adecvate a cetățenilor.

Totuși, dificultățile aferente modelului tradițional guvern-guvern pot fi depășite cu greutate în prezent. Explicațiile decurg din faptul că, o serie de contacte pe care le promovează parlamentarii și societatea civilă din UE cu omologii lor din țările în curs de dezvoltare, deși reprezintă o pistă indispensabilă pentru construirea unei corespondențe reale între statele partenere și pentru întărirea viziunii comune, nu se bucură de un sprijin suficient din partea instituțiilor europene și naționale responsabile.

Prin respectarea angajamentelor în această problemă, UE își joacă propria credibilitate pe scena internațională. Soluția constă, în opinia reprezentantului CONCORD, în propunerea unei alternative vizionare și umaniste care să pregătească condițiile de schimbare a civilizației cu care UE se confruntă: noi modele de dezvoltare economică, o nouă redistribuire a resurselor, parteneriatul benefic cu celelalte regiuni ale lumii, etc. În concluzie, viitoarele alegeri europene sunt una din ultimele priorități (pe termen scurt) în vederea relansării mașinii politice și democrației la nivel european, întrucât după 50 de ani de construcție internă a Europei, problema rolului și responsabilității Europei în lume ar putea reprezenta coloana vertebrală a proiectului european pentru următorii 50 de ani. .

2. În contextul dezbaterilor de la punctul următor, dedicat Noilor state membre și **cooperării pentru dezvoltare a UE**, a rezultat că statele care au aderat recent la UE nu au aceleași prioritate în raport cu ajutorul pentru dezvoltare ca și celelalte state membre (discursuri Danuta Baudreikaite, ALDE, Lituania, Filip Kcazmarek, PPE-DE, Polonia).

În termeni geografici, noile state membre își concentrează ajutorul atât către țările vecine cât și către CSI sau Balcanii de Vest. Pentru aceste state, obiectivele sunt reprezentate în primul rând de politica europeană de bună vecinătate și nu de ajutorul public pentru dezvoltare. De asemenea, o altă idee de bază care s-a degajat este că aceste state promovează în special drepturile economice și drepturile omului și nu lupta împotriva sărăciei. Cu toate acestea, trebuie ținut cont că, prin contribuția directă la finanțarea fondurilor europene de dezvoltare, noile state membre au trecut de la situația de beneficiari de ajutor public, prin intermediul fondurilor de preaderare, la situația de donatori.

În intervenția sa domnul senator **Radu Cătălin MARDARE**, membru al Comisiei pentru Politică Externă a Senatului României, a arătat că apartenența României la Uniunea Europeană presupune, între altele, participarea la gestionarea politicii de cooperare pentru dezvoltare a acesteia, respectiv participarea la reuniunile comitetelor de gestiune a instrumentelor de asistență externă, prezidate de Comisia Europeană: Comitetul pentru Asistență Umanitară (HAC), Comitetul pentru Fondul European pentru Dezvoltare (FED), Comitetul pentru Instrumentul de

Cooperare pentru Dezvoltare. De asemenea, România participă la reuniunile Consiliului Afaceri Generale și Relații Externe, componenta dezvoltare, precum și la reuniunile informale ale miniștrilor pentru dezvoltare.

Asocierea la politica Uniunii Europene în materie presupune, în primul rând, contribuția la bugetul comunitar, prin intermediul căruia sunt finanțate proiectele și programele de asistență externă ale Uniunii Europene în domeniul cooperării pentru dezvoltare. Prin contribuția la bugetul comunitar, România participă la dezvoltarea statelor din toate regiunile în curs de dezvoltare, inclusiv regiunile acoperite de Politica Europeană de Vecinătate.

Politica românească de cooperare pentru dezvoltare se subscrie obiectivelor, valorilor și principiilor enunțate de Consensul European pentru Dezvoltare din 20 decembrie 2005. Principalul obiectiv al politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare îl reprezintă susținerea eforturilor de reducere a sărăciei în statele beneficiare de asistență, în contextul larg al contribuției la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului.

România a elaborat "Strategia de cooperare pentru dezvoltare", în concordanță cu "Principiile de la Paris", privind "Eficacitatea Asistenței pentru Dezvoltare", stabilind o serie de priorități tematice și geografice clare, în baza experienței dobândite în perioada de tranziție și a legăturilor tradiționale cu vecinătatea estică a Uniunii Europene.

În 2007, asistența pentru dezvoltare acordată de România a fost canalizată prin organizații internaționale sau fonduri administrate de acestea, dar, începând cu 2008, asistența va fi orientată treptat și pe canale bilaterale. Pe acest palier, se vor depune eforturi pentru implementarea "Principiilor de la Paris" și a "Codului de Conduită" privind "Diviziunea Muncii între donatorii Uniunii Europene". Astfel, o mare parte din proiectele bilaterale sau regionale din acest an se vor concentra pe câteva sectoare principale, cum ar fi justiția și afacerile interne (în special controlul frontierei și migrația) și dezvoltarea economică.

În intervenția sa, doamna **Henriette Martinez** a apreciat că UE este un actor major în ceea ce privește ajutorul internațional, contribuind astfel la demultiplicarea acțiunii fiecărui stat membru în parte.

Referitor la un caz concret, Franța, s-au menționat eforturile pe care aceasta țară le întreprinde pentru contribuțiile la ajutorul pentru dezvoltare, cu toate că, din motive legate de constrângeri bugetare, volumul ajutorului public francez înregistrează în prezent un anumit recul.

Prezentând modul în care un stat fondator al UE înțelege să se implice în acest domeniu, s-a remarcat că, în afara celor 8 șantiere de relansare a ajutorului pentru Africa, Franța dorește să modifice structura ajutorului bugetar, până în 2015, angajând o nouă politică fundamentată pe două axe principale: dezvoltarea economică și dezvoltarea culturală. În consecință, volumul ajutorului acordat țărilor din Sud va fi mărit cu 25%.

Doamna Martinez a subliniat necesitatea ca Parlamentul să fie strâns asociat la definirea priorităților pentru cooperare. În acest sens, este indicat să se inițieze dezbateri parlamentare asupra orientărilor strategice a politicilor publice pentru dezvoltare, atât la nivel bilateral cât și multilateral. Un alt aspect relevant a constat în necesitatea de a evalua impactul efectiv al ajutorului în cazul populațiilor care au cel mai mult nevoie de acesta.

Președinția franceză a prevăzut organizarea a 5 reuniuni a Consiliului de Afaceri Generale consacrate poziției UE asupra finanțării pentru dezvoltare, acordurilor de parteneriat economic și de integrare regională. În încheierea dezbaterilor, s-a conturat ideea că, alături de Parlamentul European, parlamentele naționale trebuie să se implice în controlul și transparența ajutorului pentru dezvoltare și să participe intens la schimbul de bune practici și informații în materie de dezvoltare.

Deputat Vasile PUȘCAȘ

Deputat Radu Cătălin DRĂGUȘ

Senator Nicolae-Marian IORGA

Redactat:

Mihaela MURARU-MÂNDREA, consilier parlamentar CAE

Marian POPA, consilier parlamentar DAE, Senat

